

ІНСТРУМЕНТАРІЙ УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВА

ДЯЧОК Ігор Дмитрович

аспірант

Хмельницький національний університет

ЛЮБОХИНЕЦЬ Лариса Сергіївна

доктор економічних наук, професор

завідувач кафедри економічної теорії, підприємництва та торгівлі

Хмельницький національний університет

<https://orcid.org/0000-0003-1578-615X>

e-mail: lubohinets@ukr.net

ПОПЛАВСЬКА Ольга Віталіївна

кандидат економічних наук,

доцент кафедри економічної теорії, підприємництва та торгівлі

<https://orcid.org/0000-0001-5539-5845>

e-mail: l-o-v-88@ukr.net

ДРАЙНА Віктор Дмитрович

аспірант

Хмельницький національний університет

ОШОВСЬКИЙ Артем Станіславович

аспірант

Хмельницький національний університет

У статті обґрунтовано концептуальні положення формування системи управління фінансовим забезпеченням підприємства, що покликані визначити основи проєктування функціональних напрямів його діяльності та розвитку. Виділено базовий методичний інструментарій (метод екстраполяції, нормативний метод, метод математичного моделювання, балансовий метод) управління проєктами фінансового забезпечення підприємства. Наголошено, що інструментарій управління проєктами фінансового забезпечення підприємства повинен бути орієнтований на врегулювання процесів організаційного, методичного, кадрового, інформаційного, технічного, нормативно-правового забезпечення. Пріоритетним інструментарієм управління проєктами фінансового забезпечення підприємства встановлено організаційні зміни, встановлення контролю, впровадження механізмів регулювання підприємницької діяльності. Узагальнено концептуальні положення інструментарію управління проєктами фінансового забезпечення підприємства.

Ключові слова: фінансове забезпечення, фінансові ресурси, управління, проєктування, діяльність підприємства.

TOOLKIT FOR MANAGING ENTERPRISE FINANCIAL SUPPORT PROJECTS

DIACHOK Ihor, LIUBOKHYNETS Larysa, POPLAVSKA Olha, DRAINА Viktor, OSHOVSKYI Artem

Khmelnytskyi National University

The article defines the conceptual provisions of the formation of the enterprise's financial support management system, which are designed to determine the basics of designing the functional directions of its activity and development. The basic methodological toolkit is highlighted (the method of extrapolation (consists in determining the financial and economic indicators of the enterprise on the basis of identifying their dynamics), the regulatory method (based on the use of basic norms and standards that must be followed in the enterprise management system), the method of mathematical modeling (consists in construction of financial models that simulate the course of real processes), the balance method (intended to coordinate the directions of the use of financial resources with the sources of their formation, linking all sections of financial plans with each other)) management of projects of financial support of the enterprise. It is emphasized that the toolkit for managing financial support projects of the enterprise should be focused on the regulation of organizational processes (development of internal documents that define responsible parties, document flow model), methodical (implementation of mechanisms that ensure the implementation of specific management actions), personnel (organization of the work of a set of services or employees, which carry out the development and implementation of projects), informational (creation of a database in terms of all necessary types of financial and auxiliary information), technical (implementation of a complex of technical means, software, other means of information processing), regulatory and legal (observance of a set of legislative acts, which regulate the process of managing financial resources) provision. Organizational changes, establishment of control, introduction of mechanisms of regulation of entrepreneurial activity are established as priority tools for managing projects of financial support of the enterprise.

Key words: financial support, financial resources, management, design, enterprise activity.

ДЯЧОК, І., ЛЮБОХИНЕЦЬ, Л., ПОПЛАВСЬКА, О., ДРАЙНА, В., & ОШОВСЬКИЙ, А. (2024). ІНСТРУМЕНТАРІЙ УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВА. *Development*

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Основною ланкою економіки в системі подолання ринкових викликів є підприємства, що виступають у ролі бізнес-структур, функціонування яких передбачає вирішення складних для національного господарства завдань. Для здійснення господарської діяльності, одержання доходів і нагромаджень важливо сформувати ресурсний потенціал. Якщо стосовно фінансового забезпечення, то варто визнати, що формуються ще до початку діяльності підприємства, зокрема при формуванні статутного фонду. Надалі відповідні кошти інвестуються для подальшого забезпечення господарської діяльності, розширення й розвитку підприємства.

Відомо, що при реалізації продукції (робіт, послуг) підприємства отримують кошти у вигляді доходу. Грошові кошти також генеруються від корпоративної фінансової та інвестиційної діяльності, такої як володіння акціями, векселями, облігаціями та іншими цінними паперами, вкладення коштів на депозитні рахунки та здачі майна в оренду. У той же час, підприємство акцизний збір, податок на додану вартість та митні збори нагромаджує як частину доходу від реалізації продукції, які надалі підлягають сплаті до бюджету. Решта грошових надходжень за вирахуванням бюджетних коштів використовується для поповнення фондів оборотних та основних засобів, а також для виконання фінансових зобов'язань перед бюджетом, банківськими установами, страховими організаціями, позабюджетними фондами та іншими суб'єктами. Все це визначає важливість розроблення теоретико-методичного підходу, що здатний обґрунтовано представити інструментарій проектування фінансового забезпечення підприємства. Саме розроблення проектів варто розглядати як важливий напрям забезпечення розвитку підприємства, коли необхідно достовірно передбачати та активно здійснювати трансформаційні зміни.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Проектування є одним з важливих інструментів в системі управління підприємством та охоплює численну кількість операцій, що стосуються ресурсного забезпечення його функціонування і розвитку. Так, здатність створювати проекти та ефективно здійснювати управління ними розглядається як провідна конкурентна ознака розвитку підприємства.

Виходячи з аспектів управління проектами важливе значення має чітке визначення напрямів ресурсного забезпечення підприємства. Відповідно значна увага надається інструментарію управління проектами фінансового забезпечення підприємства і тут варто виділити праці таких науковців як І. Алексеєнко, С. Лелюк, О. Полтніна [1, с. 1-13], В. Білик [2, с. 215-220], Т. Васильців, Т. Городня, Р. Лупак [3, с. 52-57], В. Льчук, Т. Шпомер [4, с. 310-316], Ю. Кравчик, С. Фімяр, В. Шпильова [5, с. 92-101], В. Куцук, М. Годованюк [6, с. 167-171], П. Микитюк, В. Брич, Ю. Микитюк, І. Труш [7], І. Румик, О. Пилипенко [8, с. 44-52], О. Хадарцев, А. Моргун [9, с. 119-124], С. Халатур, М. Кравченко, А. Матвієнко [10, с. 23-29], М. Куницька-Гляш, Ю. Березівський, Н. Наконечна, Л. Іванова [11, с. 1785-1798], І. Міхуш, М. Денисенко, С. Плететська, М. Лаптев, В. Купрічук [12, с. 52-55] та інших.

Втім зростання невизначеності та ускладнення доступу до ресурсного забезпечення обумовлює необхідність удосконалення теоретико-методичного інструментарію управління проектами фінансового забезпечення підприємства, що передбачає формування нового управлінського підходу за таким вектором розвитку його діяльності.

ВИДЛЕННЯ НЕВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ СТАТТЯ

Для того, щоб соціально-економічний розвиток національної економіки на шляху активної ринкової трансформації був успішним, підприємства повинні ефективно функціонувати та стабільно розвиватися. Примітно, що покращення результатів їхньої діяльності забезпечує зростання конкурентного економічного потенціалу країни і навпаки – виникнення кризових явищ в підприємницькому середовищі негативно позначається на економічній системі в цілому. У цьому контексті підприємства мають бути в центрі подальших економічних реформ, спрямованих на побудову функціонально ефективною та стратегічно орієнтованою економіки.

Такі стратегічні орієнтири повинні враховувати ресурсне забезпечення підприємств, а особливо в контексті отримання необхідного доступу до фінансових ресурсів на ринку. Менеджмент підприємств повинен враховувати довгостроковий характер змін на ринку і для цього розробляти проекти фінансового забезпечення, у яких важливо якісно підібрати інструментарій управління такими процесами.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є обґрунтування теоретико-методичних та науково-прикладних характеристик інструментарію управління проектами фінансового забезпечення підприємства з орієнтацією на встановлення

функціональних та структурних орієнтирів розвитку його діяльності зважаючи на посилення ринкових викликів.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Посилення ринкових викликів лише посилює необхідність проектування фінансового забезпечення підприємства, оскільки проєкт є не що інше, як підлягає виконанню оформлене фінансове управлінське рішення. Звідси виникає завдання забезпечення взаємозв'язків управління проєктами та визначення безпосереднього інструментарію фінансового забезпечення підприємства.

Насамперед варто врахувати загальноприйнятий методичний інструментарій управління проєктами фінансового забезпечення підприємства, який включає:

- метод екстраполяції, що полягає у визначенні фінансово-економічних показників діяльності підприємства на основі виявлення їх динаміки;
- нормативний метод, який заснований на використанні основних норм і нормативів, яких необхідно дотримуватися в системі управління підприємством;
- метод математичного моделювання, який важливий для побудови фінансових моделей, що імітують перебіг ринкових процесів та явищ;
- балансовий метод, призначений для координації використання фінансових ресурсів та джерел їх формування, а також для забезпечення зв'язків всіх розділів фінансового плану.

Кожний з приведених методів управління проєктами фінансового забезпечення підприємства наділений певними перевагами і недоліками: кожний з них має певну сферу застосування, орієнтацію на різні тимчасові горизонти, різний об'єм, ступінь деталізації і достовірність вживаної інформації, способи її обробки. Тільки комплексне поєднання різних підходів і методів проектування, засноване на інтеграції методологічних прийомів, механізмів спостереження за ходом фінансово-економічних процесів і узагальненні фінансово-економічної інформації може привести до успішної розробки та реалізації цілісної системи управління фінансовим забезпеченням підприємства.

Що важливо, така система повинна бути, з одного боку, інтегрована в загальну структуру управління господарською діяльністю підприємства і базуватися на єдиній системі документообігу (від збирання первинної інформації до складання підсумкових звітних форм), а з іншого – бути достатньо гнучким і універсальним інструментом, здатним вирішувати широке коло завдань фінансового управління. Зокрема, в рамках такої системи повинні бути вирішені наступні питання – (1) збирання та здійснення первинної обробки інформації, (2) проведення розрахунків та аналізування основних фінансово-економічних показників формування і обґрунтування стратегічних планів в різних часових припущеннях, (3) аналізування впливу на результатуючий показник різноманітних детермінованих та випадкових чинників підприємницької діяльності, (4) проведення оптимізаційних розрахунків розподілу процесів фінансового забезпечення підприємства.

Розробка та впровадження системи проектування фінансового забезпечення представляється у зв'язку з цим досить складною задачею з методичного, організаційного та технічного погляду. Її створення поєднане з виробленням єдиної концепції організації та регулювання господарської діяльності, заснованої на ефективному поєднанні різноманітних інтересів окремих підрозділів підприємства, врахуванням особливостей різноманітних видів діяльності і ринкових викликів, а також необхідністю прийняття до уваги великої кількості різноманітних факторів і формування рішення на основі глибокого аналізу ситуації і переробки окремих варіантів рішень. У зв'язку з цим виникає потреба в подальшому удосконаленні механізмів при розгляді організаційних і методичних питань та розробленні і створенні системи проектування фінансового забезпечення підприємства.

Ситуації прийняття рішень можуть характеризуватися єдиною або декількома цілями. До орієнтованих на єдину мету відносяться рішення, наслідки яких можуть бути описані єдиною категорією: максимуму прибутку, доходу, обсягу вироблення і реалізації продукції. Слід мати на увазі, що при прийнятті багатоцільових рішень дуже важко оцінити і порівняти окремі цілі з єдиною системою критеріїв аналізування діяльності підприємства.

Варто зазначити, що основним способом формалізації процесу вибору інструментів управління проєктами фінансового забезпечення підприємства є розробка бюджету, який включає інформацію про запланований рух грошових коштів, необхідну для підвищення якості прийняття обґрунтованих управлінських рішень в межах певного зрізу інформації за визначений період. Так, об'єктом управління в таких системах є потоки власних та запозичених ресурсів підприємства. Натомість суб'єктом управління є фінансова служба, створення яких не характерно для малих підприємств через обмежену кількість працівників. При цьому основними функціональними елементами системи проектування фінансового забезпечення є прийняття оперативних управлінських рішень, яке спрямоване на виконання планових нормативів і вимог контролю.

Загалом управління фінансовим забезпеченням підприємства зводиться до безперебійного процесу оброблення фінансової інформації, її аналізування, подальшого розвитку результатів аналізу та прийняття на їх основі управлінських рішень. При цьому безперервність цього процесу обумовлена наявністю таких видів забезпечення:

-
- організаційного – розроблення внутрішніх документів (програм, нормативів) та моделей документообігу з визначенням відповідальних осіб;
  - методичного – впровадження механізмів (інструментів, засобів, заходів), що забезпечують реалізацію низки конкретних та обґрунтованих управлінських дій;
  - кадрового – організація роботи комплексу служб або груп співробітників, залучених до розроблення та реалізації проєктів (програм);
  - інформаційного – створення аналітичних баз даних у розрізі фінансової, економічної, маркетингової, соціальної, трудової та іншої інформації;
  - технічного – впровадження комплексу техніко-технічних засобів, програмного забезпечення, іншого інструментарію оброблення інформаційних даних;
  - нормативно-правового – дотримання комплексу законів (нормативів), що регулюють процес управління фінансовим забезпеченням підприємства.

Розроблення фінансової концепції управління підприємством включає в себе визначення проєктів її фінансового забезпечення, тобто можливих сфер діяльності, асортименту продукції (товарів, робіт, послуг), ринків збуту, напрямів зростання фінансово-економічних показників тощо. Варто зазначити, що дизайн на основі маркетингових даних часто визначають як необхідний і важливий фактор забезпечення фінансової стійкості та економічного зростання. Цей проєкт є відправною точкою для подальшої конкретизації плану у вигляді середньострокового або короткострокового очікування. З іншого боку, фінансова концепція підприємства вимагає визначення системи показників, які обґрунтовують ступінь відповідності його фактичного стану встановленим цілям проєкту.

Показники, що використовуються в системі проєктування фінансового забезпечення підприємства, заведено поділяти на нормативи, заплановані в розрізі очікуваних значень, що затверджуються керівником чи власниками і є обов'язковими для виконання, та нормативи, заплановані в розрізі показників, що характеризують ефективність управління і використовуються при аналізі, а також є підставою для прийняття управлінських рішень. Залежно від методу розрахунку їх можна поділити на абсолютні показники, які виводяться безпосередньо з даних управлінського та бухгалтерського обліку, та відносні показники, які розраховуються на основі абсолютних показників.

Визначення інструментарію управління проєктами фінансового забезпечення підприємства є важливим етапом формування цілісної системи управління підприємницькою діяльністю. Тут слід зазначити, що організаційна структура підприємства формується шляхом (1) виділення окремих підрозділів управлінської системи, які здатні виконувати типові функції, (2) чіткого визначення цих функцій, штатного розкладу та кількості штатних одиниць, закріплених за кожним підрозділом, (3) затвердження системи підпорядкованості підрозділів. Водночас організаційно-управлінська структура підприємства, як і її фінансова структура, повинна враховувати низку стратегічних цілей та бути одним із важелів їх досягнення.

Примітно, що фінансова структура підприємства формується на основі організаційної структури і визначає основні функціональні ланки системи управління фінансовими ресурсами з точки зору їх впливу на результати діяльності підприємства, а також повноваження і відповідальність за формування його доходів і витрат в запланованих обсягах.

Варто відмітити, що найважливіша функція фінансової структури підприємства – визначення центрів фінансово-аналітичного та управлінського обліку – підрозділів, які здійснюють управління фінансовим забезпеченням підприємства. Водночас, доречно враховувати й те, що організаційна та фінансова структура тісно пов'язана з бюджетною системою підприємства. У цьому випадку важливо забезпечити відповідність планів, підготовлених на рівні кожного підрозділу, а також ролі та функцій кожного підрозділу в процесі формування результатів діяльності підприємства.

Рівень конкретизації положень проєкту визначається виходячи з потреб підприємства. Практика показує, що як правило, за періодами реалізації проєкти поділяються на довгострокові (понад один рік), середньострокові (річні, квартальні) та короткострокові (щомісячні). Водночас не визначено чіткого інтервалу, коли проєкт стає довгостроковим, але, виходячи з практики, середньостроковий розрахунковий інтервал визначається як максимум один рік. Таким чином, бюджети організовані відповідно до такої методології, прийнятої в підприємстві, потребують розроблення організаційного підходу, згідно якого можливо вирішити такі завдання.

Відомо, що механізми прийняття управлінських рішень передбачають, з одного боку, проєктування впливу рішень на виконання поставлених завдань, а з іншого – наявність певних передумов, які вимагають прийняття тих чи інших управлінських рішень. Відтак, механізм повинен включати функцію контролю як важеля, що забезпечує зосередженість керівництва на виконанні плану та своєчасне реагування на мінливі обставини, а не як засіб визначення того, чи були досягнуті прогнозовані показники.

Контроль досягнення встановлених проєктних очікувань на основі фактичних результатів за певний період часу необхідний як процедура звітування про виконання завдань проєкту, а також як процедура аналізу причин відхилень між фактичними та очікуваними результатами і прийняття рішень, спрямованих на компенсацію відхилень у наступних періодах. Відтак основа механізму контролю на підприємстві – це впровадження системи управлінського обліку за процесами фінансового забезпечення.

З іншого боку, у процесі організації системи управлінського обліку на підприємстві визначаються правила обліку, які забезпечують можливість достовірного порівняння фактичних даних про формування доходів і витрат підприємства з заздалегідь проєктованими показниками. Тоді всі елементи системи управління фінансовим забезпеченням повинні функціонувати як єдиний механізм управління господарською діяльністю підприємства, які будуть завжди взаємопов'язані між собою.

Здатність підприємства досягти успіху на ринку, безсумнівно, залежить від ефективності її фінансового менеджменту. Організований фінансовий менеджмент є важливим елементом успіху підприємства в умовах жорсткої бізнес-конкуренції. Тут необхідно дотримуватися базової концепції формування інструментарію управління проєктами фінансового забезпечення підприємства (рис. 1).

Варто відмітити, що удосконалення реорганізації інструментарій управління проєктами фінансового забезпечення підприємства слід розглядати як один із пріоритетних чинників покращення ефективності будь-якого напрямку господарської діяльності. Це покращує позиції підприємства в конкурентному середовищі, його стабільне функціонування та стійкий динамічний розвиток. Основний фокус реорганізації – це оптимізація формування та використання ресурсного потенціалу підприємства. Система управління проєктами фінансового забезпечення підприємства може вважатися ефективною лише тоді, коли вона дозволяє не тільки раціонально використовувати наявні ресурси, але й активно, систематично шукати можливості для подальшого розвитку.

Рис. 1. Концептуальні положення інструментарію управління проєктами фінансового забезпечення підприємства

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Інструментарій управління проєктами фінансового забезпечення підприємства – це набір рішень, реалізація яких орієнтована на осучаснення та оновлення системи функціонування підприємства, проведення змін з ціллю покращення результатів діяльності та зміцнення конкурентних позицій на ринку. Все це вимагає чіткої внутрішньофірмової організаційної структури, де кожен з учасників відповідально виконує проєктні завдання.

Розроблення та реалізація інструментарію управління проєктами фінансового забезпечення підприємства відбувається згідно методичних підходів, серед яких базовими є метод екстраполяції, нормативний метод, метод математичного моделювання, балансовий метод. Поряд з тим, проєктування фінансового забезпечення підприємства потребує інструментарію, який передбачає організаційне, методичне, кадрове, інформаційне, технічне, нормативно-правове забезпечення.

Перспективи подальших досліджень стосуються визначення механізмів управління проєктами фінансового забезпечення підприємства, які об'єднують численну кількість управлінського інструментарію згідно з сучасними вимогами до розроблення проєктних рішень із залученням провідних технологій та інновацій.

Література

1. Алексєнко І. І., Лелюк С. В., Полтїніна О. П. Інформаційно-комунікаційне забезпечення процесів управління проєктами та вартістю підприємства. *Development Management*. 2020. Vol. 18(3). P. 1-13.
2. Білик В. Пріоритети та інструментарій зміцнення інвестиційно-інноваційної безпеки суб'єктів підприємництва України за сучасних умов. *Development Service Industry Management*. 2024. № 1. С. 215-220.
3. Васильців Т. Г., Городня Т. А., Лупак Р. Л. Економічні аспекти диверсифікації підприємства з використанням інноваційних інвестицій. *Інтелект XXI*. 2017. Вип. 1. С. 52-57.

-
4. Ільчук В. П., Шпомер Т. О. Фінансове забезпечення сталого розвитку підприємств реального сектору економіки. Фінанси та банківська справа. 2018. № 2(36). С. 310-316.
  5. Кравчик Ю., Фімяр С., Шпильова В. Ідентифікація, наслідки та інструментарій нівелювання стратегічних ризиків у процесі бізнес-планування розвитку підприємства. Modeling the development of the economic systems. 2022. № 3. С. 92-101.
  6. Куцик В. І., Лупак Р. Л., Годованюк М. А. Інструменти підвищення ефективності управління формуванням та використанням прибутку в цілях капіталізації підприємства. Бізнес Інформ. 2017. № 1. С. 167-171.
  7. Микитюк П. П., Брич В. Я., Микитюк Ю. І., Труш І. М. Управління проектами : підручник. Тернопіль : ЗУНУ, 2021. 416 с.
  8. Румик І., Пилипенко О. Фінансове забезпечення підприємств: можливості використання когнітивного моделювання. Вчені записки Університету «КРОК». 2022. № 2(66). С. 44-52.
  9. Хадарцев О. В., Моргун А. В. Методологічні аспекти формування системи управління проектами на підприємстві. Причорноморські економічні студії. 2019. Вип. 48. Ч. 2. С.119-124.
  10. Халатур С. М., Кравченко М. В., Матвієнко А. О. Управління ризиками в проектах для удосконалення ліквідності, економічної безпеки та платоспроможності підприємств. Інвестиції: практика та досвід. 2022. № 2. С. 23-29.
  11. Lupak R., Kunytska-Iliash M., Berezivskyi Y., Nakonechna N., Ivanova L., Vasylytsiv T. Information and analytical support system of enterprise competitiveness management. Accounting. 2021. no. 7 (7). P. 1785-1798.
  12. Mihus I., Denysenko M., Rumyk I., Pletenetska S., Laptiev M., Kupriichuk V. Methodology of corporate financial diagnostics in the period of acrisis. AD ALTA: journal of interdisciplinary research. 2021. Vol. 11. Iss.1. Special Issue XV. P. 52-55.

References

1. Alekseenko, I. I., Lelyuk, S. V., Poltinina, O. P. (2020). Information and communication support of project and enterprise cost management processes. Development Management. Vol. 18(3). P. 1-13.
2. Bilyk, V. (2024). Priorities and tools for strengthening investment and innovation security of business entities of Ukraine under modern conditions. Development Service Industry Management. no. 1. P. 215-220.
3. Vasylytsiv, T. G., Horodnia, T. A., Lupak, R. L. (2017). Economic aspects of enterprise diversification using innovative investments. Intelligence XXI. Is. 1. P. 52-57.
4. Ilchuk, V. P., Shpomer, T. O. (2018). Financial support for sustainable development of enterprises in the real sector of the economy. Finance and banking. no. 2 (36). P. 310-316.
5. Kravchik, Yu., Fimyar, S., Shpylyova, V. (2022). Identification, consequences and tools for leveling strategic risks in the process of business planning of enterprise development. Modeling the development of the economic systems. no. 3. P. 92-101.
6. Kutsyk, V. I., Lupak, R. L., Godovanyuk, M. A. (2017). Tools for increasing the efficiency of management of the formation and use of profit for the purpose of capitalization of the enterprise. Business Inform. no. 1. P. 167-171.
7. Mykytyuk, P. P., Brych, V. Ya., Mykytyuk, Yu. I., Trush, I. M. (2021). Project management. Ternopil : ZUNU. 416 p.
8. Rumyk, I., Pylypenko, O. (2022). Financial support of enterprises: possibilities of using cognitive modeling. Scientific notes of the «KROK» University. no. 2(66). P. 44-52.
9. Khadartsev, O. V., Morgun, A. V. (2019). Methodological aspects of the formation of the project management system at the enterprise. Black Sea Economic Studies. Is. 48. P. 2. P.119-124.
10. Khalatur, S. M., Kravchenko, M. V., Matvienko, A. O. (2022). Risk management in projects to improve liquidity, economic security and solvency of enterprises. Investments: practice and experience. no. 2. P. 23-29.
11. Lupak, R., Kunytska-Iliash, M., Berezivskyi, Y., Nakonechna, N., Ivanova, L., Vasylytsiv, T. (2021). Information and analytical support system of enterprise competitiveness management. Accounting. no. 7 (7). P. 1785-1798.
12. Mihus, I., Denysenko, M., Rumyk, I., Pletenetska, S., Laptiev, M., Kupriichuk, V. (2021). Methodology of corporate financial diagnostics in the period of acrisis. AD ALTA: journal of interdisciplinary research. Vol. 11. Is. 1. Special Issue XV. P. 52-55.